


LIČNI PODACI

<p style="text-align: center;">Vaš</p>  <p style="text-align: center;">a fotografija</p>	<p>a. IME I PREZIME</p> <p>Nermina Fočak</p> <p>Edina Gafić</p>
	<p>b. ADRESA</p>
	<p>c. TELEFON</p>
	<p>d. E-MAIL ADRESA</p> <p>nerminafocak@gmail.com</p> <p>dincica1970@hotmail.com</p>
	<p>e. ZVANJE</p> <p>Profesorice predškolskog odgoja</p>

2. RADNO MJESTO

<p>a. Naziv ustanove:</p>	<p>JU „Djeca Sarajeva“</p>
<p>b. Adresa:</p>	<p>La Benevolencije 4, Sarajevo, vrtić „Slavuj“</p>
<p>c. Telefon:</p>	<p>033/226-440</p>
<p>d. Posao koji obavljate:</p>	<p>Odgajateljice</p>
<p>e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:</p>	<p>Odgojna grupa u 6. godini života</p>
<p>f. Godine staža:</p>	<p>24</p> <p>25</p>

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA





Ono što nas je prije dvadeset godina spojilo bilo je i ostalo naše osnovno uvjerenje – otvorenost za nove spoznaje i iskustva i vjera u obrazovanje. Svako dijete jeste drugačije a svaka generacija predškolaca ostavi svoj neizbrisiv trag i ono „nešto posebno“ po čemu ih pamtimo. Trudimo se biti vodiči u njihovom rastu i razvoju, usmjeravati ih u ostvarenju punog potencijala. Djeca jesu naš motiv a kreativnost i inovativnost naš imperativ.

Generacija koju smo upravo ispratili u školu nije samo posebna, oni su naša nada da su promjene na bolje moguće.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Dječije dramsko stvaralaštvo u poticajnom okruženju
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Završne svečanosti smatraju se svojevrsnom krunom trogodišnjeg rada sa djecom predškolskog uzrasta. Ogajatelji i djeca žele pokazati roditeljima koliko su toga naučili u vrtiću, pokazati kreativnost, zajedništvo, drugarstvo i još mnogo toga. Često su te svečanosti splet recitala, vokalnih izvođenja, plesova i kratkih scenskih igara koji se pripremaju i uvježbavaju u toku mjeseca maja. Ponekad, memorisanje sadržaja proizvede kontraefekat, djeci zna biti dosadno na probama, jer sadržaji su uglavnom poznati od ranije. Ideju o novom pristupu potekla je od djece, željeli su pokazati mamama i tatama ono u čemu su najbolji. Realizovali smo dramsku predstavu „Kapetan John Peoplefox“ i odigrali je u pravom, malom teatru a na „velikoj premijeri“ prisustvovalo je preko dvjestopedeset gledalaca. Sam put je bio magičan jer je omogućio djeci da prekorače određene granice koje postoje u stvarnom životu i da se jako dobro zabave. Publika je doživjela katarzu, djecu su gledali posve drugim očima: ponos, nevjerica, oduševljenje. I pitanje: „Kako su uspjeli?“
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Stvaranje posebno kreativnog i inovativnog okruženja za učenje

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Sve je krenulo od pitanja koje smo postavili u grupi a glasilo je „Kako bi vi željeli da organizujemo završnu svečanost?“ Odgovori različiti, neko bi pjevao, neko bi glumio a neko plesao. Sljedeće pitanje se samo nametnulo. „Želite li da pripremimo dramsku predstavu u kojoj bi svako pokazao ono u čemu je najbolji?“

Naravno!!!!

I djeca su nas potakla na akciju.

Predstave su po nama najpristupačniji i najširi oblik estetsko-etičkog djelovanja na djecu, stoga smo veoma pažljivo odabrali tri književna teksta koja su zadovoljavala navedeni uslov. Odabir teksta prepustili smo djeci kao i dodjele uloga (organizovali audicije). Željele smo da ovaj kreativni proces



ne postane stres ni za djecu ali ni za nas pa smo odlučile da se što više zabavljamo. Potrebno je bilo i da uključimo roditelje, posebno one kreativne koji su godinama bili sudionici različitih aktivnosti u vrtiću i van njega. Podrška zaista nije izostala. Na samom kraju, ovaj proces trebao je omogućiti iskustveno sazrijevanje i kvalitetnije odrastanje djece, podstaknuti samoafirmaciju i samopouzdanje, slobodu mišljenja i samoinicijativu, te timski rad.

Mislimo da smo u velikoj mjeri uspjeli u tome.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Nov pristup organizacije svečanosti postavio je nama odgajateljima više ciljeva:

- U predstavu uključiti svako dijete i da se svako predstavi kroz neki oblik dramskog izraza: riječ, pokret i zvuk, posebnu pažnju posvetiti djeci s posebnim potrebama;
- Prepustiti djeci odabir književnog teksta, ponuditi estetski i etički prihvatljive tekstove;
- Književne tekstove nadograditi ubacujući nove junake koji će se uklopiti u originalni tekst a neće narušiti estetiku djela (sirene, djeca mornari, kineska princeza);
- Audicije iskoristiti i odabrati glumce, plesače i pjevače, ostaviti mogućnost da se neka djeca predomisle;
- Ugraditi dječije ideje u scenografiji i kostimografiji te uključiti roditelje;
- Istraživati svijet gusara, sirena i čudovišta
- Probe koristiti da se zabavljamo, nakon proba kritički razmišljati o postignutom i poboljšanjima
- Utoku procesa razvijati vještine i sposobnosti poput plesa i ritmičnosti, scenski stav i pravilno držanje (postura), pokret i gesta, govor i artikulacija, pjevanje
- Jačati samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi
- Da svako dijete doživi uspjeh

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Naša odgojna grupa brojala je dvadeset i devet dječaka i djevojčica, naravno, svako od njih je trebao imati svoju ulogu u budućoj predstavi. To nije bio ni malo lak zadatak s obzirom da većina dramskih tekstova maksimalno ima destak uloga. Znači, prvi korak u ovom kreativnom procesu bio je odabir teksta.

Djeci smo ponudili tri književna teksta koja su se mogla lako adaptirati i prilagoditi pozorišnoj predstavi. Tekstove smo čitali, o njima razgovarali i razmišljali kako bi ih mogli nadograditi. Bili su to „Ježeva kućica“ Branka Ćopića, „Zunzarina palata“ Brane Cvetković i „Kapetan John Peoplefox“ Dušana Radovića. Nismo bile iznenađene oduševljenjem i uzbuđenjem koje su djeca pokazala dok smo čitali tekst Dušana Radovića, gusari i čudovište pobudili su avanturistički duh i maštu naših šestogodišnjaka i odluku smo donijeli jednoglasno. Humor je odigrao presudnu ulogu.

Problem oko broja uloga ostao je isti. Rješenje su nam ponudila djeca. Neki su izrazili želju da plešu, neki da pjevaju, neki da glume pa je logičan korak bio da osmislimo kombinaciju predstave i mjuzikla. Pronašli smo i istoimeni adaptirani tekst pisca Nenada Veličkovića pa smo ga kombinovali sa tekstom D. Radovića. U te tekstove ugradili smo i nove likove za koje smo smatrali da se uklapaju u originalni tekst i povezali smo ih u priču. Tako su svi dobili ulogu u predstavi :

-Kapetan John Peoplefox

-šest gusara vjernih pratioca (Kuka, Kesa, Kormilo, Karmanjola. Kutljača i



- tri ministra
- tri morske sirene
- učiteljica
- djeca iz vrtića za mornare
- kineska princeza Tai Ping
- sedmoglavno čudovište.

Slijedile su audicije, posebno smo naglasili smo da se i dječaci i djevojčice mogu prijaviti za sve uloge i da nije nužno da dječak bude gusar. Audicije su trajale nekoliko dana, djeca su gledala jedni druge i odabrali smo protagoniste. Došlo je do samo jedne izmjene, dva dječaka su se dogovorila da se zamjene za uloge, naime Benjamin je želio ulogu gusara a Timur mu je ponudio da se zamjene i rado je glumio jednog od ministara. Njihovu smo odluku ispoštovali i nije bila pogrešna, oba dječaka su se pronašla u novim likovima.

Na roditeljskom sastanku smo ideje prenijeli roditeljima, uključili ih u šivanje i prikupljanje kostima, prikupljanje rekvizita i drugih scenskih pomagala(dobili su zadatak da sa djecom vježbaju kod kuće uloge i plesne koreografije) a mnogi od njih su u narednim danima boravili u vrtiću i pomagali u izradi scene. Oduševljene koje su pokazala djeca pokazali su i njihovi roditelji, imali smo apsolutnu podršku i pomoć.

Istražujući gusarski svijet pogledali smo sa djecom neke dijelove filma „Pirati sa Kariba“ i tu smo pronašli inspiraciju za kostime i gusarski brod a djeci se posebno dopala muzička numera koja se proteže kroz sve dijelove ovog blockbustera pod nazivom „He is a pirate“. Muziku su komponovali Hans Zimmer i Klaus Badetel i veoma je snažna, dinamična i neustrašiva baš kao i naši mali gusari. Koristili smo je u trenutku kada na scenu izlazi sedmoglavno čudovište i na kraju predstave kada su se svi naši glumci poklanjali publici. Ostale kompozicije na koje smo osmislili i plesne koreografije bile su:

- „Strašni kapetan“ sa CD „Slatki sniježni voz“
- „Kad naš brod plovi“ dalmatinska pjesma
- „Mornari“ -hor „Perlice“
- „Male smo sirene“- hor „Perlice“

Paralelno sa izradom scene i kostima započele su i svakodnevne probe. Djeca su svaki slobodan trenutak uvježbavala svoje uloge a vrlo često su se u poslijepodnevnom satima samostalno organizovala. Kada bi im neki glumac nedostajao, drugi su ga mjenjali pa su na kraju ovog procesa sva djeca znala gotovo sve uloge i tekstove. Posebno moramo naglasiti reakciju dječaka s poremećajem pažnje i koncentracije kojem je dijagnosticiran ADHD sindrom. On je potpuno reavnovavno uzeo učešće u predstavi, glumio je dječaka mornara i izvodio plesnu koreografiju. Dok su trajale probe on je bio najpažljiviji, širom raširenih očiju i sa osmjehom pratio je sve pa je tako naučio tekstove svih glumaca. Maštoviti svijet gusara potpuno ga je okupirao i njegov poremećaj u pažnji i koncentraciji gotovo da se nije ni osjetio za vrijeme proba. Strpljivo bi svaki put gledao i tiho izgovarao naučene tekstove. Najveći aplauz nakon premijere upravo je pripao njemu.

Često smo na probama fotografisali djecu i te smo fotografije iskoristili da napravimo plakat koji je zaista veoma zanimljiv jer su zaista vidljivi karakteri likova koji su djeca glumila.



Odluku da se završna svečanost realizuje u prostoru JU Centar za mlade i kulturu, donijeli smo iz više razloga. Naime, ova ustanova ima malu scenu dovoljnu za našu predstavu i može primiti oko dvije stotine gledalaca što naš vrtić realno nije mogao. Sama predstava je izazvala veliko interesovanje i kod roditelja iz drugih grupa našeg vrtića, odgajatelja iz drugih vrtića JU Djeca Sarajeva ali i šire rodbine djece i njihovih prijatelja. Na kraju se ispostavilo da je i taj prostor bio premali jer je predstavu gledalo preko dvjestopedeset gledalaca.

Imali smo jednu generalnu probu u Centru dan prije premijere kako bi djeca mogla upoznati prostor, uočiti scenografiju i kako se kretati po sceni, postavili smo im i neke markere za lakše snalaženje.

Osvanuo je veliki dan kada se trebala održati premijera. Uzbuđenje je bilo na vrhuncu. Magija scene obuzela je sve, i djecu i gledatelje. Sala je bila ispunjena plesom, pjesmom ali i smijehom. Ovacije i aplauz na kraju trajao je beskrajno dugo, naši mali glumci su bili zasuti bonbonama umjesto ružinih latica. Djevojčice su dobile i bukete cvijeća. Dirljivo, emotivno i nezaboravno...

„ Izvanredna stvaralačka snaga koja omogućava djetetu da živi u jednom zamišljenom svijetu punom različitih uzbuđenja proizlazi iz njegove sposobnosti opažanja i njegove stvaralačke mašte.“

(Ladika, 1970)

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Ono na što nas dvije kao tim možemo biti posebno ponosne jeste da smo se trudile da djeca dobiju maksimum autonomije u odlučivanju dok smo mi preuzele ulogu nepristrasnih sudionika i pomoćnika u realizaciji. Djeca su birala tekst, uloge, mjenjali se za uloge, odabirali kostime, pomagali u scenografiji.

Radna soba prerasla je u malu teatarsku scenu na kojoj su svakodnevno oživljavali junaci iz priče. Kreativnost se odvijala na tri razine : zamisliti, doživjeti i izraziti.

Omogućili smo djeci da razvijaju pažnju i koncentraciju, maštu, artikulaciju, bogate rječnik, usavršavaju komunikacijske vještine, društvenost, samokritičnost, odgovornost. Naposljetku i slobodu mišljenja ali i kritičko razmišljanje.

Inprovizacije nismo posmatrali kao greške, već kao dokaz snalažljivosti.

Dokazali da rodna ravnopravnost važi i na ovom uzrastu, iskreno se nadamo da su ovu važnu životnu lekciju djeca naučila i prihvatila.

Čime sve navedeno potkrijepiti?

Danima nakon naše „premijere“ telefoni nisu prestajali zvoniti, čestitke djeci i odgajateljima pristizale su od svuda. Na vratima sobe smjenjivali su se roditelji iz svih odgojnih grupa vrtića koji su željeli lično pohvaliti djecu i čestitati im na uspjehu a njih je to činilo veoma ponosnim. Djevojčicu koja je glumila kapetana Peoplefoxa jedna mama je upitala da li joj je bilo teško naučiti cijeli tekst na što joj je ona odgovorila:

„Ma kakvi, pa on je tako smješan“. Posebno su roditelji emotivno doživjeli dječaka sa poteškoćama u razvoju, njegov je uspjeh izazvao suze na licu ne samo njegove porodice već i drugih roditelja.

Predstava je prikazana na Aktivu JU Djeca Sarajeva a dobili smo ponudu za učešće na Danima dramskog stvaralaštva Općine Centar.

I ono najvažnije, kapetan i njegovi gusari, sirene i čudovište, ministri i mornari, još su dugo vremena bili dio nas, oživljavali su u slobodnim aktivnostima, u dvorištu a kako su nam roditelji prenijeli dugo su „oživljavali“ i u njihovim domovima.



Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Ovaj dramski tekst moguće je realizirati na svim uzrastima, od vrtića do srednje škole. Zabavan je i maštovit, likovi su uzbudljivi i fantastični, tekstovi prožeti humorom a to djecu jako privlači. Ne dozvolite da vas originalni tekst ograničava, slobodu za adaptaciju preuzmite na sebe pazeći da ne narušite estetske vrijednosti književnog djela. Na starijim uzrastima to može biti i zadatak djece. Ovo je izvrsna forma da se i introvertna djeca i djeca sa posebnim potrebama aktivno uključe. Bodrite i hrabrite djecu da istraju u svom cilju. Vjerujte na riječ, svi će se dobro zabaviti.

